

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Jaarstukken 2025, begrotingswijziging 2026 en conceptbegroting 2027 omgevingsdienst Achterhoek
Portefeuillehouder	: Mr. A.B. Stapelkamp en H. van Lochem
Thema Raadsprogramma	: 1. Leefomgeving en Wonen en 6. Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid

Global Goals

Aan welke Global Goals wordt bijgedragen:

Beslispunten

- - 1 Om kennis te nemen van de jaarstukken 2025 van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA);
  - 2 Om bij het dagelijks bestuur van de ODA geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2025 van de omgevingsdienst;
  - 3 Om kennis te nemen van de begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Achterhoek en
  - 4 Om bij het dagelijks bestuur van de ODA geen zienswijze in te dienen op de Begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027

Waarom dit besluit nemen

- Op 11 maart heeft het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek de begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 ter kennis gebracht aan de deelnemende gemeenten en provincie. De jaarstukken zijn op 1 mei ter kennisneming gebracht aan de gemeente.

De jaarstukken 2025 vormen het sluitstuk van de P&C-cyclus voor het jaar 2025. Op basis van artikel 10 lid 5 Wgr jo. Artikel 29 lid 2 regeling ODA jo. Artikel 28 lid 5 regeling ODA kan de gemeenteraad van Aalten een zienswijze indienen op de jaarrekening 2025. Met de jaarstukken 2025 geeft de ODA inzicht in de bedrijfsvoering en de geleverde diensten.

De Omgevingsdienst Achterhoek draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. In opdracht van 10 gemeenten en de provincie Gelderland worden omgevingsvergunningen verleend en wordt toegezien dat bedrijven voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieuveiligheid. De voorliggende stukken geven inzicht in de financiële ontwikkeling van de afgelopen jaar en markeren een noodzakelijke stap richting financiële stabiliteit en toekomstbestendigheid van de ODA. Hiermee voldoet de ODA aan de voorschriften uit de Wet gemeenschappelijke regelingen en de samenwerkingsregeling.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- De Omgevingsdienst Achterhoek is een opgelegde samenwerking vanuit het Rijk en valt onder de Wet gemeenschappelijke regelingen. In dit kader moet de Omgevingsdienst financiële verantwoording afleggen aan de gemeenten en Staten van Gelderland.

Argumenten

1.1 De jaarcijfers geven zicht op de bedrijfsvoering

De jaarrekening 2025 van de ODA sluit af met een nadelig resultaat van € 687.000. Een oorzaak voor dit negatieve resultaat is de groei van het aantal fte's in 2025 in verband met de toegenomen wettelijke taken, ontwikkelingen en opdrachten van de gemeente en daardoor ook de organisatiekosten.

1.2 De gepresenteerde cijfers geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen

Door het dagelijks bestuur is besloten om de begroting 2025 tussentijds niet op te hogen maar het financiële gat aan het eind van 2025 incidenteel te dekken bij de jaarrekening 2025. Het nadelig resultaat van € 687.000 zal worden verrekend met de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Aalten is dit een bedrag van € 41.500.

2.1 Het jaarverslag 2025 geven geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze

Op basis van artikel 10 lid WGR jo. Artikel 29 lid 2 regeling ODA jo artikel 28 lid 5 regeling ODA kan ODA de gemeenteraad van Aalten een zienswijze indienen op de jaarrekening 2025. Er is hiertoe geen aanleiding omdat er extra wettelijke taken zijn uitgevoerd voor de gemeente Aalten. Ook zijn er meer adviezen uitgebracht i.v.m. lopende woningbouwprojecten

3.1 De begrotingswijziging 2026 is op basis van de realisatie van de afgelopen jaren en de trend in de vraag.

Met de eerste begrotingswijziging 2026 wordt de begroting geactualiseerd. Daarmee wordt het structurele verschil tussen begroting en uitvoering, dat al enkele jaren bestaat, gecorrigeerd en wordt de begroting weer in overeenstemming gebracht met de feitelijke taken en verantwoordelijkheden van de ODA. Sinds de oprichting van de organisatie is het takenpakket stap voor stap verder uitgebreid, maar doordat de begroting vooral is geïndexeerd zijn deze taken nooit volledig financieel ondergebracht in de begroting. Dat is ook een reden dat er jaarlijks moet worden bij geplust. Het doel van deze wijziging is het creëren van een realistisch en voorspelbaar financieel kader. Zonder deze actualisatie blijft het verschil tussen begroting en realisatie bestaan, wat leidt tot aanhoudende druk op de financiële positie van de ODA en verminderde voorspelbaarheid voor de deelnemers. De actualisatie van de begroting is tevens een voorwaarde in het kader van de fusie met Omgevingsdienst Veluwe, waarin van Omgevingsdienst Achterhoek wordt verwacht toe te werken naar een gelijkwaardige uitgangspositie.

3.2 De ontwerpbegroting 2027 is opgesteld op basis van realisatie van de afgelopen jaren en de eventuele fusie met de Omgevingsdienst de Veluwe.

Rapportages over de uitvoering hebben geleid tot een reactie van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, waarin zij concludeert dat de ODA naar verwachting per 1 april 2026 niet zal kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria. Daarbij heeft de Provincie Gelderland uitgesproken idealiter te willen toegroeien naar één Omgevingsdienst in Gelderland of in ieder geval te komen tot een forse vermindering van het aantal Omgevingsdiensten. De ontwerpbegroting 2027 bouwt voort op de geactualiseerde uitgangspunten van 2026. Deze begroting is onderdeel van het traject waarin Omgevingsdienst Achterhoek toewerkt naar een wettelijk verplicht niveau van een robuuste en toekomstbestendige organisatie, passend bij een fusie met Omgevingsdienst Veluwe. De ontwerpbegroting 2027 loopt niet vooruit op een definitief besluit over een fusie. Eventuele besluitvorming hierover vindt separaat plaats en wordt op een later moment voorgelegd.

4.1 De gepresenteerde cijfers geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

De begrotingswijziging 2026 betekent een forse verhoging. Voor Aalten komt dit neer op € 84.300 structureel. De reden om geen zienswijze in te dienen is dat we willen werken naar een wettelijk verplicht niveau van een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Dit vraagt om een extra investering. Als dit niet gebeurt kunnen taken de komende jaren niet naar behoren worden uitgevoerd.

Kanttekeningen

4.1 De aangesloten gemeenteraden en Provinciale Staten kunnen een zienswijze indienen en de afgevaardigde collegeleden en/of gedeputeerde kunnen de begrotingswijziging 2026 wél vaststellen

De zienswijzen van alle deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten worden door het DB beoordeeld en waar nodig voorzien van een conclusie. Als een meerderheid van het AB akkoord gaat met de begrotingswijziging 2026 én daarmee vaststelt, zal dat betekenen dat Aalten meefinanciert. Dat zal vervolgens een extra beslag leggen op onze

- middelen bij de gemeentebegroting 2026

Het budgetrecht berust bij het AB, dat de begroting vaststelt ([art. 34 lid 1 Wgr](#)). De bedragen die op die begroting zijn opgenomen, zijn verplichte uitgaven voor de gemeente ([art. 10a Wgr](#) jo. [art. 193 onder b Gemeentewet](#)). Dat betekent dat de raad deze uitgaven op de begroting moet opnemen. Doet de raad dit niet, dan zullen gedeputeerde staten dit doen ten laste van de gemeente ([art. 194 Gemeentewet](#)).

Is er draagvlak voor dit besluit?

Binnen het AB van de Omgevingsdienst Achterhoek is er groot draagvlak om akkoord te gaan met de gepresenteerde begrotingswijziging en om geen zienswijze in te dienen. Door het AB

- wordt de nut en noodzaak gezien i.v.m. de kwaliteitscriteria en de eventuele fusie om extra te investeren in de ODA.

Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?

1.1 Het nadelig resultaat van de jaarrekening 2025 van € 687.000 zal worden verdeeld over de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. De verdeling van de kosten vindt plaats op basis van de in de begroting 2025 afgesproken verdeelsleutel. Dit betekent voor de gemeente Aalten een bedrag van € 41.500. Dit bedrag zal na definitieve vaststelling van het AB worden verwerkt in de najaarsnota 2026.

4.1 Door akkoord te gaan met de begrotingswijziging 2026 zal de bijdrage van de gemeente met een bedrag van € 84.300 structureel worden verhoogd tot een bedrag van € 919.900. Hiermee is de begroting 2026 in overeenstemming gebracht met de feitelijke taken en de verantwoordelijkheden van de ODA op dit moment. Daarnaast wordt er voor 2026 een bedrag van € 30.000 in rekening gebracht zijnde fusiekosten. Deze kosten komen voort uit de

- intentie tot een fusie met de Omgevingsdienst Veluwe. De verhoging van de bijdrage en de fusiekosten voor 2026 worden meegenomen in de voorjaarsnota 2026.

4.2 Door in te stemmen met de begroting 2027 zal de bijdrage in 2027 nog eens structureel stijgen met een bedrag van € 257.900 tot een bedrag van € 1.177.800. Om aan de vraag van de gemeentes te kunnen blijven voldoen en al nieuwe ontwikkelingen te kunnen uitvoeren is extra formatie nodig met de daarbij behorende organisatiekosten. Daarnaast wordt er voor 2027 een bedrag van € 75.000 in rekening gebracht zijnde fusiekosten. Wel is het de verwachting dat de fusiekosten in aanmerking komen voor een bijdrage vanuit de rijksoverheid. De verhoging van de bijdrage en de fusiekosten voor 2027 worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2027-2030.

Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd over dit besluit?

- Er wordt geen zienswijze ingediend bij het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek

Wat gaat er gebeuren na dit besluit?

Korte beschrijving van het vervolg + invullen schema

Wat gaat er gebeuren?

Het DB van de ODA verzamelt alle zienswijzen van de 10 deelnemende gemeenten en Provincie. Voorafgaande aan het nemen van het besluit over de kadernota door het algemeen bestuur, stelt het dagelijks bestuur, de raden en Staten van de deelnemende gemeenten/provincie schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Met inachtneming van de ingediende zienswijzen uit de 10 deelnemende gemeenten en Provincie neemt het AB een besluit over de begroting 2026.

Wie gaat het doen?

Dagelijks bestuur

Wanneer?

Eind augustus
2026

Algemeen bestuur

September 2026

De gemeenteraad zal door middel van een RM op de hoogte worden gebracht van het besluit van het algemeen bestuur.

Bijlagen

- 1 Aanbiedingsbrief begrotingswijziging Omgevingsdienst Achterhoek
- 2 Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027
- 3 Jaarverslag 2025
- 4 Begrotingswijziging 2026 en
- 5 Ontwerpbegroting 2027

Aalten, 7 juli 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester